

Nr 185.

Godkänd av första kammaren den 27 maj 1922.

Godkänd av andra kammaren den 27 maj 1922.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av riksdagens år 1921 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1920.

(Statsutskottets utlåtande nr 84.)

Till Konungen.

Efter prövning av vad riksdagens nästlidet år församlade revisorer rörande verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1920 uti avgiven berättelse anmält samt vederbörande förvaltande verk och myndigheter uti däröver avgivna förklaringar hos Eders Kungl. Maj:t andragit, får riksdagen i nedan nämnda ärenden anföra följande.

Hästlejningskostnader vid Göta livgarde.

Under lantförsvarsdepartementet, § 10, hava revisorerna omförmält, hurusom det väckt revisorernas uppmärksamhet, att i kostnad för lejning av hästar för Göta livgardes övningar i visst fall utbetalts, förutom åkdonslega, ej mindre än 29 kronor 50 öre för häst och dag, vilket belopp synts revisorerna anmärkningsvärt högt.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 185.

I anledning av denna anmärkning hava förklaringar avgivits dels av sekundchefen för Göta livgarde, dels ock av arméförvaltningens intendantsdepartement, vilka förklaringar återfinnas å sid. 16—19 i del III av revisionsberättelsen.

Ifrågarvarande lejningspris har, såsom i förklaringarna upplyses, antagits av chefen för IV arméfördelningen enligt kontrakt vid central hästlejning för arméfördelningens truppförband under 1920 års fälttjänstövningar. Det synes riksdagen, att vid uppgörande av sagda kontrakt behörig hänsyn till statsverkets intressen icke tagits, och torde med anledning härav, åtgärder böra vidtagas till förebyggande av att en dylik anordning upprepas.

Riksdagen vill erinra, hurusom i anledning av vissa av 1915 års revisorer gjorda anmärkningar rörande lega för hästar och fordon under 1914 års mobilisering av Stockholms landsstormsområde riksdagen (skrivelse nr 206 år 1916) framhöll, att en särskild undersökning borde vidtagas för utrönande, huruvida åtgärder i då påtalade fall vore av nöden för ett behörigt tillvaratagande av statens intressen, eller ock eljest åtgärder från statens sida kunde anses av omständigheterna påkallade. Även i nu förevarande fall anser riksdagen en motsvarande undersökning väl motiverad och får fördenskull anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa undersökning för utrönande, huruvida några särskilda åtgärder böra vidtagas i anledning av vad revisorerna i denna sak anmärkt, samt, för den händelse undersökningen skulle sådant föranleda, vidtaga de ytterligare åtgärder, som av densamma påkallas.

August Abrahamsons stiftelse.

Under ecklesiastikdepartementet, § 7, hava revisorerna — under erinran, att sedan August Abrahamsons stiftelse övertagits av staten, dess verksamhet redan påkallat ganska avsevärda anslag av statsmedel — uttalat den uppfattningen, att ett fortsättande av stiftelsens verksamhet utan en omläggning av dess skötsel med visshet komme även framgent att för statsverket medföra högst betydande utgifter, och hava revisorerna därför velat ifrågasätta, huruvida icke en undersökning borde komma till stånd i syfte att utröna möjligheten av att genom förändringar i den ekonomiska förvaltningen försätta stiftelsen i den ställning, att avkastningen av stiftelsens egna inkomstkällor kunde i huvudsak täcka utgifterna för en inom ramen av testamentets föreskrifter utövad verksamhet.

Vad revisorerna i övrigt anfört återfinnes å sid. 42—47 i revisionsberättelsens del I.

I en vid revisionsberättelsen till denna punkt fogad reservation har framhållits att, sådana som förhållandena med avseende å stiftelsen efter dess övertagande av staten varit ordnade, den staten påvilande förpliktelsen kunde komma att för statsverket medföra kostnader, vilka ställde sig mer än skäligt höga i förhållande till den sak, det gällde. Då stiftelsens ekonomi för närvarande icke satte stiftelsen i stånd att med egna medel bestrida utgifterna för sin verksamhet, göres i reservationen gällande, att en undersökning borde vidtagas till utrönande av huruvida icke en bestämd uppdelning av överinseendet över stiftelsen kunde äga rum, så att ledningen av undervisningsarbetet vid Näs och stiftelsens ekonomiska förvaltning lades i skilda händer under stiftelsens styrelse som den sammanhållande faktorn. Vidare borde enligt reservanternas mening tagas under övervägande, huruvida icke läroanstalten borde, givetvis med bibehållande av en möjligen till antalet ledamöter förminskad lokal styrelse, ställas under överinseende av skolöverstyrelsen, varjämte reservanterna uttalat sig för en undersökning rörande möjligheterna för ett utsträckt utnyttjande av slottsbyggnaden i förhållande till vad nu vore fallet; och hava reservanterna ansett, att en undersökning enligt de av reservanterna angivna riktlinjerna borde komma till stånd, innan staten beviljade ytterligare anslag till ifrågasvarande stiftelse.

Vad reservationen i övrigt innehåller återfinnes å sid. 182—184 i revisionsberättelsens del I.

I anledning av vad riksdagens revisorer i nu förevarande punkt anfört hava förklaringar avgivits av föreståndaren för August Abrahamsons stiftelse samt av stiftelsens styrelse, vilka förklaringar återfinnas å sid. 110—116 i revisionsberättelsens del III.

Av vad i revisionsberättelsen rörande August Abrahamsons stiftelse förekommit, har riksdagen erhållit den uppfattningen, att förhållandena i avseende å stiftelsens ekonomi icke äro tillfredsställande. Till förebyggande att för framtiden betydande anspråk komma att ställas på statens medverkande till fortsatt uppehållande av verksamheten därstädes, är det enligt riksdagens mening önskligt, att en ändring härutinnan kommer till stånd och att åtgärder vidtagas, för vinnande av ett bättre utbyte av de till stiftelsen hörande i egentlig mening ekonomiska företagen och dymedelst även stiftelsen sättes bättre i stånd att fylla sitt ändamål. De riktlinjer, som reservanterna låtit komma till uttryck, synas riksdagen jämväl böra tagas under övervägande. Då riksdagen sålunda håller före, att en undersökning i frågan kan vara ägnad att bidraga till en ändring i den nuvarande onekligen

tunga och kostsamma administrationen av stiftelsen och till ernående av en fördelaktigare ekonomisk ställning för densamma ävensom av förbättrade anordningar i övrigt får riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning angående den förändring av organisationen av den ekonomiska förvaltningen och ledningen av August Abrahamsons stiftelse, som kan anses vara av förhållandena betingad.

Stockholm den 27 maj 1922.

Med undersätlig vördnad.
